

Nr 28.

Av herr **Andersson** i Torngård, *angående förbättrad lagstiftning rörande mantalsskrivning och därmed sammanhängande frågor.*

Sedan länge ha yrkanden framställts angående ändring av bestämmelserna om mantalsskrivning och hemortsrätt. Man har påpekat, hurusom de gällande stadgandena härom i åtskilliga avseenden medföra missförhållanden och orättvisor kommuner emellan. Så framhöll styrelsen för Svenska landskommunernas förbund år 1928 i skrivelse till Konungen, att de i 1918 års lag om fattigvården givna hemortsrättsbestämmelserna i tillämpningen kommit att verka därhän, att understundom understödstagare erhålla hemortsrätt i kommuner, med vilka de ha föga eller ingen samhörighet. Detta hade framkallat starkt missnöje ute i kommunerna. Det vore ingalunda ovanligt, att hemortsrätt förvärvades genom en mantalsskrivning, som grundade sig på en synnerligen kortvarig vistelse i en kommun vid ett årsskifte. Och följderna därav kunde för kommunen bli, att den finge bestrida kostnaderna för personens i fråga försörjning under långa tider, kanske för hela hans levnad, oaktat någon samhörighet mellan kommunen och den hjälpbehövande icke förefanns. Helt naturligt kändes detta för berörda kommun som en obillighet och en orättvisa. Ej sällan föranleddes detta missförhållande av att mantalsskrivning helt enkelt underläts. Det vore sålunda angeläget, att åtgärder vidtoges för åvägabringande av en bättre sakernas ordning härutinnan.

Vidare må erinras om att 1934 års riksdag i anledning av väckta motioner beslöt att i skrivelse anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning i syfte att åstadkomma förbättrad lagstiftning rörande mantalsskrivning och därmed sammanhängande frågor samt för riksdagen framlägga de förslag, till vilken utredningen kunde giva anledning. Bevillningsutskottet, som behandlade motionen, framhöll bl. a., att det ökade antalet mantalsskrivningsmål syntes visa, att de bestämmelser, som för närvarande äro grundläggande för mantalsskrivningen och som bestämmer reglerna för själva mantalsskrivningsförfarandet, icke tillfredsställa erforderliga krav på tydlighet och fullständighet. Det var enligt utskottets mening nödvändigt, att spörsmålet om vilken ort, som skall betraktas som rätt mantalsskrivningsort, gjordes till föremål för närmare undersökning. Därjämte borde tas under övertvägande, vilka åtgärder, som borde vidtagas till förhindrande av att personer utelämnas vid mantalsskrivningen, ty ett sådant utelämnande kan med hänsyn till gällande bestämmelser om hemortsrätt i fattigvårdshänseende leda till orättvisor ur fattigvårdssynpunkt. Vidare påpekade utskottet, att de bristfälliga processuella bestämmelserna bereda svårigheter för kommun att bevaka sitt intresse av att en person, vars mantalsskrivning i kommunen blivit un-

darröjd, därefter verkligen mantalsskrives inom annan kommun. Denna brist i bestämmelserna kan leda till, att personen i fråga med hänsyn till tidigare års mantalsskrivning bibehåller sin hemortsrätt i fattigvårdsavseende i den kommun, från vilken han faktiskt flyttat.

Då något förslag i berörda hänseenden ännu icke av Kungl. Maj:t framlagts, finner jag det angeläget, att riksdagen åter fäster uppmärksamheten på berörda missförhållanden och orättvisor. Ute i kommunerna råder flerstädes starkt missnöje med ifrågavarande missförhållanden, vilka icke kunna på något håll förnekas. På grund härav och med hänvisning till vad ovan nämnts får jag härmed hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning angående en förbättrad lagstiftning rörande mantalsskrivning och därmed sammanhängande frågor samt om framläggande för riksdagen av de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 16 januari 1937.

Oscar Andersson.